

Fritids Facilitets Strategi

**Aalborg
Kommune**

Indhold

Forord
side 3

Indledning og baggrund
side 4

Samspil på tværs af
brugergrupper i faciliteterne
side 6

Fleksibel brug af faciliteter
side 7

Kobling til øvrig by-
og landdistriktsudvikling
side 8

Klimavenlig drift, renovering
og anlægning af faciliteter
side 10

Adgang til byrum og natur
side 11

Forord

Fritidslivet i Aalborg Kommune er mangeartet og i konstant forandring. Det samme gælder de arenaer som fritidslivet udspiller sig i. Det gælder både i hallerne, i skoven, på vandet og imellem boligblokkene. Det mangfoldige fritidsliv er med til at fremme udviklingen af faciliteterne i kommunen, ved konstant at skabe nye og attraktive aktiviteter og fællesskaber for alle borgere. Den virkelyst og innovation skal vi understøtte ved at sætte retning for, hvordan vi bedst kan sikre fremtidens facilitetsbehov – det er målsætningen og formålet med at skabe en visionær Fritidsfacilitetsstrategi.

Fritidsfacilitetsstrategien på idræts- og fritidsområdet skal sikre tidssvarende og bæredygtige rammer om udvikling, drift og ledelse, som matcher nuværende og fremtidige behov på området. Aalborg Kommune skal rumme både de små hobbybetonede foreninger, de lokale samråd, de driftige korps, aftenskolerne, frivillige sociale foreninger, idrætsforeninger og herunder store idrætsoplevelser – men også de selvorganiserede grupper og borgere.

Aalborg Kommune arbejder visionært med rammerne om et rigt og mangfoldigt fritidsliv. I kommunen er der en række nytænkende faciliteter og aktuelle udviklingsprojekter, som tiltrækker opmærksomhed uden for kommunegrænsen, bl.a. Vestre Fjordpark, GAME Streetmekka og Nordkraft.

Fritidsfacilitetsstrategien skal være et pejlemærke for meningsfulde og gennemsigtige beslutningsprocesser vedrørende renovering og nybyggeri. Dette skal sættes i forhold til udvikling af omkostningsbevidst drift og ledelse af faciliteter med henblik på, at sikre mangfoldig brug og optimeret udnyttelse på tværs af bydele og landdistriktsområder. Vi skal skabe synergier, således at vi samtænker på alle niveauer, både når tiderne i hallerne fordeles, men også når vi bygger nyt eller udvikler lokalområder. Vi skal huske faciliteter til fritidsbrug, da det netop er der mennesker mødes på tværs af livsfaser, social baggrund og interesser.

Fremtiden kræver agilitet i de rammer der stilles til rådighed. Borgernes fritidsvaner og interesser følger både tidens trends og megatrends, og disse er i konstant forandring. Aldrig har så mange danskere, som nu, søgt ketchersporten via padel tennis. Dertil skal nævnes, at Limfjorden ikke længere blot betragtes, men indtages af bl.a. SUP-boards, havkajakker og både. Fritidslivet er i konstant forandring – derfor har vi skabt denne Fritidsfacilitetsstrategi, således at vi kan sikre agile og dynamiske faciliteter i fremtiden - både for det nye og det eksisterende. Uanfægtet om behovet er en sti eller et forsamlingshus skal Aalborg Kommune understøtte det mangfoldige fritidsliv. Dette gælder både indendørs og udendørs - til glæde for ALLE kommunens borgere.

Keld Jensen

Formand, Folkeoplysningsudvalget

Mads Duedahl

Rådmand, Sundheds- og Kulturforvaltningen

”
Fritidsfacilitetsstrategien skal sætte retning for hvordan vi skal udvikle og prioritere fritidsfaciliteter i fremtiden.

Indledning & baggrund

Aalborg Kommune råder over eller giver tilskud til godt 700 fritidsfaciliteter i større og mindre skala på tværs af bydele og landdistrikter. Derudover findes der en lang række kommunale faciliteter som benyttes til bl.a. fritidsbrug, når de ikke benyttes af deres primære brugere, fx skolerne.

Der har ikke tidligere været igangsat et arbejde med at skabe et samlet overblik over faciliteternes brug og udnyttelse, fysiske stand eller efterslæb på reovering. Før udarbejdelsen af denne strategi, fandtes der heller ikke en formuleret strategisk retning og synergi på tværs af faciliteterne, i forhold til at sikre udvikling og fremtidig brug.

Udviklingen af fritidsfacilitetsstrategien er iværksat via Folkeoplysningsudvalget, men med store snitflader ind i de eksisterende politikker og strategier.

Fritidsfacilitetsstrategien spiller tæt op ad Fritidspolitikken og det eksisterende Prioriteringskatalog på folkeoplysningsområdet. Men den har også tæt samspil med bl.a. kommunens Sundhedspolitik, Planstrategi, Landdistriktspolitik, Kulturpolitik og Politikken for natur, parker og udeliv om at skabe de bedste muligheder for børn, unge, voksne og ældres trivsel i Aalborg Kommune.

Strategien er udformet i tæt samspil med de eksisterende faciliteter og brugere, samt de øvrige forvaltninger. Målsætningerne i strategien vedrører en bred definition af facilitetstyper, fx idrætshaller, gymnastiksale, forsamlingshuse, klubhuse, udendørs baneanlæg, MTB-spor, trails/stier, badebroer, slingers mv. Denne strategi omhandler således alle typer faciliteter, som understøtter fritidsbrug.

Fritidsfacilitetsstrategien har 5 strategispor, som er fremkommet på baggrund af processen, dialogerne og dataindsamlingen i forbindelse med udviklingen af strategien.

Fritidsfacilitetsstrategien har 5 strategispor

- **Samspil på tværs af brugergrupper i faciliteterne**
- **Fleksibel anvendelse af faciliteter**
- **Kobling til øvrig by- og landdistriktsudvikling**
- **Klimavenlig drift, vedligehold og anlægning af faciliteter**
- **Adgang til byrum og natur**

På de næste sider finder du målsætningerne og principperne for de 5 strategispor, der til sammen udgør Aalborg Kommunes Fritidsfacilitetsstrategi.

Samspil på tværs af brugergrupper i faciliteterne

I Aalborg Kommune har vi fokus på inkluderende fællesskaber.

Aalborg vil være en kommune, hvor der er højt til loftet og plads til alle.

Det skal afspejle sig i fritidsfacilitetsstrategien, hvor vi vil arbejde for gode løsninger, hvor flere brugergrupper kan færdes i harmoni, og hvor der opstår synergieffekter ved tværgående møder og samarbejder. Dette skal ske med forståelse og hensyntagende for den enkelte forening.

Vi vil sikre overordnede retningslinjer for samspil mellem kommunale aktører og fritidsbrugere

- Ved at udvikle et tværgående facilitetsforum med involvering af relevante forvaltninger og lokale samråd med henblik på at sikre dialog om sambrug og udnyttelse.
- Det primære fokus er på udnyttelse af halfaciliteter og skolefaciliteter.

Vi vil udvikle en synlig kultur for sambrug af faciliteter blandt brugerne

- Ved at tage initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal udarbejde en overordnet guide til 'god sambrugskultur' – herunder overblik over myndighedskrav/forsikring ved eksempelvis fællesbrug af cafeteria, samt anbefalinger til løsningsmodeller ved fælles rengøringspligt.
- I arbejdet vil der være fokus på en ny italesættelse af faciliteter og steder som 'vores' frem for 'skolens', 'foreningens', 'kirkens' mv.

Vi vil arbejde for at skabe en konstruktiv dialog på tværs af brugergrupper

- Ved at identificere og italesætte gode lokale cases, hvor sambrug fungerer godt.
- Ved at facilitere brugermøder i aktuelle situationer, som afsæt for at udvikle fælles 'anvendelseskodekser' lokalt.

Vi vil skabe møder på tværs af generationer

- Ved at anerkende og understøtte prøvehandling for sambrug. Eksempelvis samarbejde mellem foreninger, daginstitutioner, dagplejere, pensionistforeninger og lignende.

Vi vil optimere anvendelsen af klublokaler

- Ved at kortlægge driftsomkostninger ved kommunale faciliteter og skabe overblik over rentabilitet.
- Ved at udarbejde en analyse af nuværende leje af private klublokaler, herunder lejeudgifter samt afdække reelle behov med henblik på eventuelle deleløsninger.

Vi vil videreføre principper fra prioriteringskataloget

- Ved anlægsinvesteringer opfordres ansøgere til at koble visionsplaner til fritidsfacilitetsstrategien. Det vil sige visioner om sambrug, fleksibel anvendelse, bæredygtig drift, by- og landdistriktsudvikling og kobling til de udendørs rammer kan øge sandsynligheden for kommunal medfinansiering.
- Der kan ved anlægsinvestering skelnes mellem store aktører, som har mulighed for egenfinansiering og små aktører med stort potentiale i et lokalområde, evt. i samarbejde med andre aktører.

Fleksibel brug af faciliteter

Danskernes fritidsvaner er mangfoldige, og løbende vinder nye tendenser og trends frem, som stiller krav til de fysiske rammer både inde og ude.

Fremtidens faciliteter er fleksible, mobile og bæredygtige med hensyn til at kunne rumme mange forskellige – og i nogle tilfælde midlertidige – aktiviteter og brugergrupper.

Vi vil sikre et optimeret og anvendeligt bookingsystem

- Ved at efterstræbe, at alle relevante faciliteter er tilgængelige i et centralt online bookingsystem, hvor også afmelding er enkel og overskuelig.

Vi vil optimere kapacitetsudnyttelse i faciliteter med høj bookingprocent

- Ved at sætte fokus på fleksibel anvendelse af arealer inde og ude til f.eks. opvarmning inden foreningsaktivitet.
- Ved at afprøve overlap i banebooking i udvalgte faciliteter med høj bookingprocent for optimal udnyttelse.

Vi vil optimere muligheder for fleksibel, multifunktionel brug

- Ved at sætte fokus på baneopstregning, opbevaring, rumopdeling, så både indendørs og udendørs faciliteter kan anvendes af forskellige brugergrupper samtidig.
- Ved at afprøve nye bookingløsninger på baggrund af lokale forhold. Evt. forsøg med afkortning eller forlængelse af sæsonbooking med mulighed for justering i løbet af en sæson for at sikre booking, der modsvarer aktuelt behov.
- Vi følger muligheder for teknologiske løsninger f.eks. virtuel baneopstregning.
- Vi vil have fokus på tilgængelighed for alle brugergrupper, herunder sårbare målgrupper og borgere med handicap.

Vi vil etablere nøglebriksystemer

- Mange faciliteter er allerede forsynet med nøglebriksystemer, hvilket fremadrettet bliver installeret ved renovering/nybyggeri.

Vi vil synliggøre og italesætte forskellige typer af faciliteter

- Ved at skabe fokus på muligheder i eksisterende faciliteter og sikre synlighed over de lokaler og områder, som har ledig kapacitet.
- Ved at etablere fremtidige skolegårde, legepladser og fritidscentre, så de indbyder til ophold og aktivitet for målgrupper på tværs af generationer i både dag og aften timer samt weekender.
- Ved at etablere og indrette væresteder, så de også indbyder til aktiv fritidsbrug.

Vi vil sikre opbevaringsmuligheder for udstyr

- Ved at indtænke opbevaring i fremtidige renoveringer og nybyggeri af fritidsfaciliteter med tanke på mobilitet og fleksibel anvendelse.

Kobling til øvrig by- og landdistrikts-udvikling

Aalborg Kommune er i hastig vækst, og forventer i 2030 at rumme mere end 15.000 flere borgere end i 2020.

Væksten ser ud til at forekomme i alle livsfaser, og for at sikre trygge, socialt bæredygtige lokalområder med liv og sammenhængskraft, er det vigtigt at tænke muligheder for lokalt fritidsliv og sociale mødesteder ind i udviklingen af nye bydele, forstæder og landdistrikter.

Stiforbindelser og adgangsforhold til faciliteterne er ligeledes vigtige i udviklingen heraf.

Vi vil sikre muligheder for aktivt fritidsliv og sociale mødesteder i lokalområdet

- Ved at indgå i dialog med ejendomsudviklere, boligselskaber mv. om mulighed for indtænkning af fritidsfaciliteter ved udvikling af nye boligområder.
- Ved at sikre involvering af samråd, foreningsliv og øvrige lokale aktører, når større nybyggeri er i støbeskeen.

Vi vil indtænke fritidsliv og attraktive udeområder som led i udvikling og branding af nye bydele og landdistrikter

- Ved at sikre kobling af faciliteter og udendørs rammer til lokale helhedsplaner, udviklingsplaner og demografi.

Vi vil have fokus på genanvendelse af eksisterende offentlige og private bygninger til aktivt fritidsbrug

- Ved at initiere samarbejde med lokalt erhvervsliv og øvrige kommunale aktører og italesætte potentialer i omdannelse af bygninger med nedlagt funktion til aktivitetsmiljøer med fokus på både indendørs og udendørs arealer.

Vi vil identificere og arbejde med lokale, decentrale 'vækstcentre' for fritidsliv

- Ved at udvikle klyngesamarbejder i landdistriktet med forskellige temaer, der vedrører facilitetsmæssige udfordringer (bl.a. driftsmodeller af forsamlingshuse, samarbejde om skolefaciliteter, adgang til natur).
- Ved at udnytte gode erfaringer og potentiale i at afvikle aftenskoleaktiviteter i landdistriktet.
- Ved at afsøge muligheder for placering af specialfaciliteter i landdistrikter frem for centralt.

Forsamlingshus

Klimavenlig drift, renovering og anlægning af faciliteter

Frem mod 2030 har Danmark en ambition om at reducere drivhusgasudledningerne med 70 pct. Kommunale bygninger spiller en stor rolle i dette ambitiøse klimamål, og derfor er der grund til at iværksætte tiltag på fritidsfacilitetsområdet, som har tanke på klimavenlig drift, renovering og anlægning af nye faciliteter.

Aalborg Kommune har ambitiøse mål for grøn omstilling og fritidspolitikken rummer allerede tiltag som tilskud til energioptimering. Fritidsfacilitetsstrategien skal række endnu længere ud på den grønne dagsorden.

Vi vil sikre meningsfulde bæredygtige anlægsinvesteringer

- Alle nye anlægsinvesteringer på fritidsområdet bør tilstræbe klimavenlige løsninger.

Vi vil sikre bæredygtig renovering

- Ved renovering vælges så vidt muligt en bæredygtig og klimaoptimeret løsning.

Vi vil sikre bæredygtig drift af faciliteter

- Ved at arbejde videre med tiltag fra den eksisterende fritidspolitik med økonomisk støtte til klimavenlig renovering.
- Via en udviklingsdriftspulje til pilotprojekter, som forsøger øget deling af klubfaciliteter.
- Ved at udarbejde et brugskodeks og evt. en model for brugere i offentlige faciliteter, så der skabes et incitament til at spare på el, vand og varme.

Vi vil sikre fokus på bæredygtig drift af foreningsaktiviteter

- Ved at opfordre alle fritidsaktører til i videst muligt omfang at vælge bæredygtige løsninger ved aktiviteter (f.eks. mindsket brug af plastic).
- Ved at understøtte fokus på affaldssortering i offentlige fritidsfaciliteter.

Vi vil have dataunderstøttet blik for renoveringsbehov og brug

- Ved at etablere et dataudviklingsprojekt som øger muligheden for sammenkørsel af data fra AaK Bygninger og Fritid & Landdistrikter for at optimere brug af lokaler. Dette for at skabe bedre overblik over renoveringsbehov og udgifter forbundet hermed sammenholdt med anvendelse og lokaleleje.

Adgang til byrum og natur

Natur, stier og ruter udgør danskernes foretrukne arena for motion og aktivt fritidsliv. Stadig flere aktiviteter udvikler sig og formaliseres i både byrummet, på vandet, i parkerne og i naturen.

Det stiller stigende krav til uderummenes tilgængelighed og anvendelighed til forskellige formål samtidig med, at der skal tages højde for interessekonflikter og beskyttelse af sårbare naturområder. Dette gøres med respektfuld og ansvarlig brug af naturen.

Fokus på tilgængeligheden til faciliteter, for at skabe øget brug, og særligt understøtte adgang via gang, løb og cykel.

Vi vil optimere tilgængelighed til natur og byrum med blik for muligheder i både byrum, skov og vandområder

- Ved at indgå dialog på tværs af relevante forvaltninger om et fælles strategisk arbejde for udvikling af, og god adgang til byrum og natur.
- Ved at sætte fokus på adgangsbehov og interesser for aktivt udeliv for borgere i alle aldre, herunder sårbare målgrupper og borgere med handicap.
- Vi vil arbejde for, at sikre arealer i kommunen til borgere og brugere af fritidsfaciliteter.

Vi vil øge synligheden om udendørs stier, ruter og aktivitetspladser

- Ved at indgå dialog på tværs af relevante forvaltninger om fokus på skiltning, rutebetegnelser og branding af udendørs muligheder.

Vi vil sætte fokus på støttepunkter til brug af natur og byrum

- Ved at afdække behov for etablering af f.eks. opbevaringsbokse i tilknytning til træningsredskaber, aktivitetspladser og stier.
- Ved at identificere offentlige faciliteter og optimere tilgængelighed.
- Ved at afsøge muligheder og behov for etablering af mobile containere til opbevaring af grej mv.

